

Datová politika

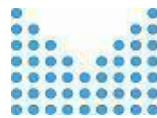
Vytvořeno v rámci projektu

Implementace strategií v oblasti otevřených dat II
CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0004172

Klíčová aktivita: 03 Zasazení otevřených dat do kontextu NAP

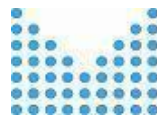
Indikátor: 8 05 00 Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních)

Verze výstupu: 01



Datová politika otevřených dat veřejné správy

1	Úvod	3
1.1	Důvody deklarace datové politiky otevřených dat VS.....	3
1.2	Cíle Datové politiky otevřených dat VS a navazující přínosy.....	4
1.3	Vymezení rozsahu platnosti politiky.....	4
1.4	Zodpovědnost za datovou politiku otevřených dat a její relevantnost.....	5
2	Formulace datové politiky otevřených dat	6
2.1	Principy datové politiky otevřených dat VS.....	6
2.2	Pravidla veřejného datového fondu VS.....	8
3	Výkladová část.....	10
3.1	První pilíř - legislativní základ ČR a EU	10
3.2	Druhý pilíř - architektura veřejného datového fondu VS	11
3.3	Třetí pilíř - začlenění publikace otevřených dat veřejné správy do informační architektury VS ČR	15
3.3.1	Zakomponovaný proces „Zveřejňování informací jako otevřená data“ do informační koncepce	17
3.3.2	Principy a požadavky zakomponované do Informační koncepce ČR	17
4	Slovník použitých pojmů	19
5	Použité zdroje.....	22



1 Úvod

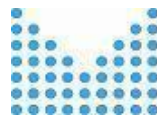
Digitalizace, otevřenost, okamžitá dostupnost informací a jejich snadné a neomezené sdílení se staly základním fenoménem dnešní doby a dnešní společnosti. Digitální obsah, se všemi svými výhodami a možnostmi, postupně proniká i do oblasti veřejné správy, kde představuje jeden ze základních prostředků zaměřených na elektronizaci výkonu veřejné správy (eGovernment) a také významně přispívá k budování otevřené společnosti založené na transparentním a otevřeném vládnutí. Významnou a podstatnou vlastností digitálního obsahu je jeho snadné opakovatelné používání a neomezené možnosti jeho dalšího zhodnocování. Informace veřejné správy (*dále je „VS“*) v digitální podobě dostupné online přináší občanům nové způsoby přístupu k poznatkům a informacím, přispívají k rozvoji nových výrobků a služeb a jejich využití přesahuje hranice jednotlivých států EU. Přístup k informacím VS otevírá obrovský potenciál i pro samotnou VS. V současné době občané očekávají, že budou mít přístup k informacím a službám elektronicky bez jakýchkoliv omezení, aby mohli informace VS každodenně využívat při řešení různých životních situací a aby se mohli aktivně zapojit do rozhodování a veřejné kontroly. Občané se tak mohou podílet na vytvoření transparentnější, odpovědnější, citlivější a efektivnější VS.

Otevřená data jsou technickým prostředkem zveřejňování informací v digitální podobě v síti WWW (zkráceně publikace informací). Otevřená data jsou zveřejňována bezplatně ke stažení ze sítě WWW k volnému komerčnímu i nekomerčnímu užití v otevřených a strojově čitelných formátech za účelem dalšího a opakovatelného strojového zpracování. Jsou určena zejména pro odborníky, kteří jsou schopni je zpracovávat do podoby aplikací a služeb využitelných širokou veřejností.

Otevřená data vytváří „Veřejný datový fond VS“ (dále jen „VDF“). VDF je určen k tomu, aby umožnil jednotlivcům i organizacím standardizovaný přístup k otevřeným datům VS, ale zejména aby zajistil jejich kvalitu, věrohodnost, usnadnil vyhledání požadovaných informací a jejich získání, a aby zjednodušil jejich samotnou publikaci ze strany organizací VS. Pro tyto účely VDF nabízí nástroj pro katalogizaci otevřených dat zvaný „Národní katalog otevřených dat“ (dále jen „NKOD“) a v budoucnu též nástroj pro harmonizaci (tj. zajištění konzistence) jejich sémantiky a souvislostí mezi daty napříč jednotlivými poskytovateli otevřených dat. K zajištění požadovaných vlastností VDF a jeho bezchybné funkcionality je nutné stanovit a dodržovat pravidla, která jsou obsažena dále v tomto dokumentu, a která tvoří podstatu „Datové politiky otevřených dat VS“.

1.1 Důvody deklarace datové politiky otevřených dat VS

Stávající stav publikace informací VS směrem k veřejnosti je takový, že převládá nejednotnost v publikování informací jak z pohledu používaných forem a formátů, tak i z pohledu nejednotnosti názvů a významů samotných publikovaných dat. Data jsou velice často publikována v již připravených (někdy až zkreslujících nebo nedostatečně popsaných) reprezentacích, občas v nevhodném, nebo vytrženém kontextu a jejich využití je též často podmíněno použitím konkrétních proprietárních nástrojů. Publikovaná data veřejné správy často provází jejich vzájemná sémantická nekonzistence, chybějící propojení či dokonce jejich nepropojitelnost. Data v některých případech nepochází z primárního zdroje (často jsou již výsledkem úprav nebo přepracování původních primárních dat). Všechny tyto nedostatky vedou k jejich dalšímu problematickému využívání při jejich zhodnocování (uvádění do kontextu a souvislostí s jinými daty). Žádný z těchto přístupů neznamena poskytování kvalitních otevřených dat, i když jsou formální legislativní znaky otevřených dat naplněny (tj. otevřený a strojově čitelný formát a katalogizace v Národním katalogu otevřených dat).



Publikace informací jako otevřená data je trendem současné doby. Otevřená data usnadňují jak samotnou publikaci informací, tak zejména následné opakované použití publikovaných dat a jejich zhodnocování. Principy otevřených dat jsou primárně zaměřeny na dosažení jejich maximální otevřenosti při zajištění jejich kvality, správnosti a snadného dalšího zpracování. Otevřená data se stávají součástí otevřeného vládnutí na celém světě a EU nejenže nezůstala stranou, ale využila principy otevřených dat (i samotná otevřená data) při definování standardů pro zajištění interoperability služeb v EU a k překonání překážek způsobených multijazyčností a rozdílnými národními standardy práce s daty. Pro ČR to znamená, že problematika publikace informací veřejnou správou není omezena pouze na prostor ČR, ale že získala další rozměr, a to zajištění požadované interoperability vzhledem k EU.

Požadavky kladené na VDF a přenesené také na obsah Datové politiky otevřených dat VS:

- Zajistit kvalitu VDF.
- Zajistit efektivní přístup k datům (vyhledání, získání metadat, získání dat, získání souvisejících dat) pro jednotlivce i organizace.
- Zajistit efektivní publikaci dat pro poskytovatele (OVM).
- Zajistit a udržovat harmonizaci (konzistenci) otevřených dat ve VDF:
 - Harmonizovanou sémantiku a správnost sémantiky vůči sémantickému slovníku VS.
 - Harmonizované datové struktury dle publikovaných standardů na Portále otevřených dat.
 - Harmonizované souvislosti mezi daty v případě propojených otevřených dat.
- Zajistit podmínky pro opakovatelnou využitelnost dat VS a jejich licenční ošetření.

1.2 Cíle Datové politiky otevřených dat VS a navazující přínosy

Datová politika otevřených dat VS je nedílnou součástí VDF a jejím cílem je:

- vytvořit základ pro organizační zajištění správné a vhodné funkcionality VDF,
- prosazení standardů při publikaci dat a odstranění nejednotnosti publikování,
- zajistit harmonizovaný (konzistentní) veřejný datový fond VS.

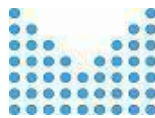
Dosažení cílů umožní i naplnění přínosů vyplývajících z otevřenosti veřejné správy, mezi které patří především:

- vytvoření podmínek pro snadnější kontrolu veřejné správy,
- posílení otevřenosti a transparentnosti veřejné správy,
- větší zapojení občanů do rozhodování,
- zefektivnění veřejné správy a zlepšení kvality života občanů,
- zlepšení procesů a dat veřejné správy,
- zlepšení služeb veřejné správy.

1.3 Vymezení rozsahu platnosti politiky

Datová politika otevřených dat veřejné správy je určena především všem povinným subjektům dle zákona č. 106/1999 Sb. Jedná se o:

- státní orgány,
- územní samosprávné celky a jejich orgány,
- veřejné instituce,
- subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy.



Datová politika otevřených dat je dále určena orgánům VS a institucím poskytujícím data a informace podle zvláštních právních předpisů, například zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí a dalších.

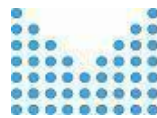
Všechna dále uvedená pravidla a principy, zajištění kvality, ochrany a aktuálnosti dat v Datové politice VS jsou formulovány způsobem, který umožňuje jejich použití i mimo veřejnou správu.

1.4 Zodpovědnost za datovou politiku otevřených dat a její relevantnost

Odpovídá:

Odbor Hlavního architekta eGovernmentu

Ministerstvo vnitra České republiky



2 Formulace datové politiky otevřených dat

Datová politika otevřených dat VS obsahuje principy a pravidla pro vytváření VDF, jeho správu a také pravidla upravující chování organizací a jejich pracovníků při publikování informací v podobě otevřených dat. Je tvořena následujícími částmi:

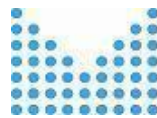
- Principy datové politiky otevřených dat VS – principy a zásady upravující chování a přístup organizací VS a jejich pracovníků při publikování informací v podobě otevřených dat.
- Pravidla datové politiky otevřených dat VS – pravidla upravující publikaci informací v podobě otevřených dat do VDF, zajišťující konzistenci dat ve VDF a opakovatelnou využitelnost publikovaných dat.

VDF je tvořen publikovanými otevřenými daty (organizovanými do jednotlivých datových sad publikovaných různými poskytovateli z VS ČR), Národním katalogem otevřených dat, metadaty datových sad, sémantickým slovníkem pojmů sloužícím k reprezentaci sémantiky, Portálem otevřených dat (standards, šablony) a Katalogem služeb nad otevřenými daty.

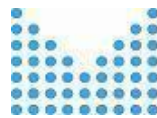
Vymezení pojmu otevřená data je stanovené v zákoně č. 106/1999 Sb. a definuje, že: “otevřená data jsou informace zveřejňované způsobem umožňujícím dálkový přístup v otevřeném a strojově čitelném formátu, jejichž způsob ani účel následného využití není omezen a které jsou evidovány v národním katalogu otevřených dat”. Pro zaregistrování publikovaných dat v NKOD je nutné splnit podmínky na kvalitu otevřených dat vymezené dále uvedenými pravidly a principy.

2.1 Principy datové politiky otevřených dat VS

1. **„Open data by default“** – výchozí přístup VS k publikování dat: všechny informace lze publikovat jako otevřená data a patří do VDF, pokud neexistují důvody, které tomu brání. Nehledáme, co lze otevřít, ale co nelze otevřít. To platí především pro informace vedené jako údaje v Informačních systémech veřejné správy (*dále jen „ISVS“*) spravovaných orgány VS.
2. **„Open data first“** – jakákoliv publikace dat VS musí být realizována nejdříve v podobě otevřených dat do VDF a až následně je možné k nim řešit vhodné uživatelské rozhraní, případně je publikovat v nějaké jiné podobě.
3. **Veřejné datové zdroje s dálkovým přístupem - povinná součást veřejného datového fondu** – data, k nimž je v zákonech předepsána povinnost orgánu VS poskytnout dálkový přístup neomezenému okruhu žadatelů pomocí sítě nebo služby elektronických komunikací, musí být povinnou součástí veřejného datového fondu VS.
4. **Vysoká kvalita a kvantita publikovaných dat** – otevřená data VS musí být včasná, komplexní, přesná, v maximální možné míře v původní, nemodifikované podobě a na nejvyšší možné úrovni granularity. Musí používat jasný a srozumitelný jazyk, využívat možnosti sémantického slovníku, a umožňovat konzumentům dat poskytnutí zpětné vazby poskytovateli za účelem zkvalitnění publikovaných dat.
5. **Použitelnost dat všemi zájemci o data** – otevřená data musí být poskytnuta k dispozici zdarma pro komerční i nekomerční použití a bez jakýchkoliv byrokratických překážek, jako jsou například požadavky na registraci nebo uzavření smlouvy. Technicky lze omezit přístup pouze takovému subjektu, jehož chování prokazatelně vykazuje známky útoku s cílem vyřadit z provozu službu zajišťující přístup otevřeným datům.



6. **Uspokojování poptávky veřejnosti** - každý OVM poskytuje jako otevřená data všechny své informace, po kterých existuje poptávka veřejnosti, pokud jejich poskytnutí není vyloučeno.
7. **Publikace dat jako prostředek pro zlepšení veřejné správy** – poskytovatelé si budou vyměňovat zkušenosti s publikací navzájem s jinými organizacemi, budou otevření a transparentní při přípravě dat a jejich publikaci.
8. **Publikace dat jako prostředek pro podporu inovací** – poskytovatelé budou podporovat zvyšování gramotnosti v oblasti otevřených dat ve svých organizacích, podporovat vývojáře, občany, občanská sdružení a organizace při dalším zhodnocování publikovaných dat.
9. **Veřejný datový fond je tvořen otevřenými daty** – veškerá publikovaná data zahrnutá do VDF musí naplňovat principy kvalitních otevřených dat. Kvalitní otevřená data musí být:
 - a. **Kompletní** – data nejsou předmětem žádných omezení z pohledu úplnosti, vlastnictví, bezpečnosti, privilegií, ...
 - b. **Primární** – data pochází z původního zdroje s největší mírou detailu, bez agregací a modifikací.
 - c. **Aktuální** – data jsou aktualizována dle deklarované periodicity aktualizace, která je co možná nejkratší.
 - d. **Dostupná** – data jsou dostupná na internetu ke stažení zdarma, musí být dostupná v trvalých internetových umístěních, ve stabilních formátech a tak dlouho, jak je to možné.
 - e. **Strojově čitelná** – data jsou reprezentována ve struktuře, která umožňuje programovému vybavení snadno nalézt, rozpoznat a získat jednotlivé údaje a jejich vnitřní strukturu.
 - f. **Nediskriminační** – data jsou dostupná komukoliv bez nutnosti registrace, nebo bez vystavení nějakým jiným administrativním překážkám (např. nutnosti uzavřít smlouvu s poskytovatelem).
 - g. **Neproprietární** - data jsou dostupná ve formátech, které jsou otevřené a nejsou předmětem nějaké exkluzivity.
 - h. **Bez licenčních omezení** – data nejsou předmětem copyright, patentů, autorskoprávní ochrany, obchodních značek, obchodních tajemství, jsou ošetřena odpovídajícími legislativními dokumenty.
 - i. **Katalogizovaná v NKOD** – jak vyplývá ze zákona č.106/1999 Sb.
 - j. **Důvěryhodná** – publikovaná data musí být elektronicky podepsaná nebo doplněna osvědčením autenticity. Registrace v NKOD prostřednictvím datových schránek splňuje požadavek na důvěryhodnost poskytovatele dat.
 - k. **Zdokumentovaná** – data jsou publikovaná současně s detailní dokumentací popisující jejich strukturu a sémantiku (význam).
 - l. **Bezpečná pro otevření** – data nesmí obsahovat žádný spustitelný obsah.
 - m. **Navržená s účastí veřejnosti** – veřejnost by měla být určující jak při výběru publikovaných dat, tak i při jejich dalším zkvalitňování (prostřednictvím zpětné vazby).



2.2 Pravidla veřejného datového fondu VS

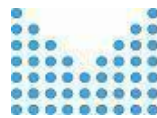
K zajištění harmonizace (konzistence) a celkové kvality VDF slouží následující seznam pravidel, jejichž dodržování při publikaci otevřených dat je závazné pro všechny povinné subjekty dle zákona č. 106/1999 Sb., zákona č. 123/1998 Sb. a další, které poskytují informace odpovídajícím způsobem na základě zvláštních zákonů. Nedodržení kteréhokoliv uvedeného pravidla bude mít za následek nezařazení publikovaných dat do VDF.

Pro zahrnutí publikovaných dat do Veřejného datového fondu VS je nutné, aby publikovaná data dodržovala následující pravidla:

- 1. Naplnění principů otevřených dat** – publikovaná data musí důsledně dodržovat principy otevřených dat a podmínky vyplývající ze zákona č.106/1999 Sb.
- 2. Povinnou katalogizaci v NKOD** - každá publikovaná datová sada musí splňovat podmínky pro katalogizaci v NKOD (dokumentace, logická datová schémata, metadata, podmínky užití, celková kvalita dat) a také musí být v NKOD katalogizována.
- 3. Dodržení publikačních standardů umístěných na Portálu otevřených dat** – publikovaná data musí vycházet z doporučených standardů pro datová schémata, struktury metadat, katalogizační záznamy, názvy a významy datových položek v datových sadách ...
- 4. Zachycení vazeb na jiná publikovaná data** – publikovaná data jsou významově harmonizovaná vůči Sémantickému slovníku VS a propojená data mají zachyceny vazby na jiná publikovaná data.
- 5. Naplnění principů propojených dat** – publikovaná propojená data zahrnutá do veřejného datového fondu VS musí naplňovat principy propojených otevřených dat a dodržovat konvence propojených otevřených dat vydaných Ministerstvem vnitra ČR.

Podmínkou pro zahrnutí otevřených dat do VDF je splnění požadavků na celkovou kvalitu publikovaných dat. Kvalitní otevřená data jsou otevřená data, která kromě naplnění legislativních požadavků též splňují následující pravidla:

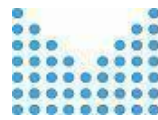
- 6.** Otevřená data jsou katalogizována v NKOD v podobě jednotlivých datových sad.
- 7.** Datová sada je tvořena logicky souvisejícími údaji organizovanými do záznamů (historicky též zvaných vět) se stejným datovým typem. Datová sada je poskytována v podobě jednoho či více datových souborů ke stažení ze sítě WWW zvaných distribuce datové sady.
 - a.** Jednotlivé distribuce datové sady se liší pouze v datovém formátu, nikoliv ve svém obsahu.
 - b.** Alespoň jedna z distribucí je poskytována v otevřeném a strojově čitelném formátu ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím a je opatřena podmínkami užití, které neomezují žádné (legální) užití jejího obsahu, především nezamezuje ani komerčnímu užití. Zároveň je poskytována bez zbytečných překážek.
 - i.** Není možné podmiňovat přístup k distribuci registrací, uzavřením smlouvy, získáním aplikačního klíče, přihlašování apod.
 - ii.** Přístup k distribuci může být subjektu omezen pouze v případě, že jeho chování vykazuje známky útoku s cílem vyřadit z provozu službu zajišťující přístup k distribuci.



- c. Každá distribuce v otevřeném a strojově čitelném formátu je opatřena logickým datovým schématem vyjádřeným ve vhodném a běžně používaném jazyku pro popis datových schémat, pokud takový jazyk pro daný formát existuje. Distribuce je vůči svému logickému datovému schématu validní.
 - d. Prvky definované logickým datovým schématem, jejichž sémantika je v kontextu datové sady významná, jsou propojeny na pojmy sémantického slovníku pojmů za účelem harmonizace sémantiky datových sad.
- 8.** Datová sada je detailně zdokumentována především za účelem maximálního možného zamezení dezinterpretace jejího obsahu.
- 9.** Obsah datové sady je aktualizován dle periodicity, kterou OVM deklarovalo při katalogizaci datové sady v NKOD.

Pravidla 6 – 9 neznamenaají, že OVM musí garantovat úroveň služby poskytující distribuce. Mezi OVM a subjekty, které stahují distribuce ze sítě WWW, nevzniká žádná smlouva upravující úroveň této služby, tj. nevzniká žádné SLA (Service Level Agreement). Jinými slovy OVM negarantuje technickou úroveň takové služby.

Ověření kvality publikovaných dat probíhá z části automaticky při procesu katalogizace publikovaných dat přímo v NKOD. V případě nedodržení kvality obdrží poskytovatel upozornění na nedostatky se stanovením časové lhůty k jejich nápravě. Pokud náprava nebude provedena, bude katalogizace odpovídající datové sady zrušena.



3 Výkladová část

Datová politika otevřených dat veřejné správy ČR navazuje na snahy EU směrem k informační a znalostní společnosti a je jejich přirozeným pokračováním. Digitální obsah, jeho sdílení a otevřenost patří k základním stavebním kamenům budování takové společnosti. Informace veřejné správy v digitální podobě přinášejí občanům nové způsoby přístupu k poznatkům a informacím, přispívají k rozvoji nových výrobků a služeb a jejich využití přesahuje hranice jednotlivých států EU. Významnou a podstatnou vlastností digitálního obsahu je jeho snadné opakovatelné využívání a neomezené možnosti jeho dalšího zhodnocování.

Za výchozí moment cesty ke sdílení a otevření informací veřejné správy lze považovat vydání Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru. Směrnice nerozlišovala mezi pojmy data, informace, dokument, vše bylo založeno na pojmu „dokument“, který byl reprezentantem jakýchkoliv záznamů a informací bez ohledu na formu nosiče (papír, elektronická forma, audio, video, ...), neomezovala dostupné formáty zpřístupňovaných dokumentů, ale pozornost věnovala licencování, omezením a poplatkům. Zpřístupnění dokumentů nebylo definováno jako povinnost členských států EU.

Přelomem cesty ke sdílení a otevření informací veřejné správy se stala Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/37/EU ze dne 26. června 2013, kterou se mění směrnice 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru. Směrnice reagovala na pokrok v oblasti informačních technologií, definovala pojmy otevřený formát, strojově čitelný formát, otevřenou formální normu. Dostupné formáty zpřístupňovaných dokumentů doplnila požadavkem na poskytování dokumentů v otevřeném a strojově čitelném formátu spolu s jejich metadaty. Směrnice se také zmiňuje o povinnosti členských států EU umožnit opakované použití všech dokumentů, pokud neexistují nějaká omezení.

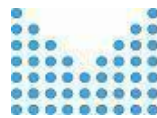
Na vydané směrnice reagovaly členské státy EU úpravami své vlastní legislativy. Implementačním předpisem v ČR byl zákon č. 222/2015 Sb., který je novelou zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Na tento vývoj navázala tzv. „Open data novela“ zákona č. 106/1999 Sb. provedená zákonem č. 298/2016 Sb. a následně rovněž prováděcím předpisem, kterým je nařízení vlády č. 425/2016 Sb., o seznamu informací zveřejňovaných jako otevřená data.

Datová politika veřejné správy čerpá z ověřených praktik nejen států EU, ale i z ostatních zemí celého světa a opírá se o tři základní pilíře:

1. **legislativa ČR a EU,**
2. **architektura veřejného datového fondu VS,**
3. **začlenění publikace otevřených dat veřejné správy do informační architektury VS ČR.**

3.1 První pilíř - legislativní základ ČR a EU

Základním východiskem datové politiky veřejné správy je Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, který provádí směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru a novelizovanou směrnici Evropského parlamentu a Rady 2013/37/EU ze dne 26. června 2013. Zákon upravuje možnosti uskutečnění práva na svobodný přístup k informacím a dále pravidla pro poskytování informací veřejného sektoru zveřejněním. K tomuto účelu charakterizuje základní vlastnosti datových formátů využívaných pro poskytování informací a částečně popisuje základní principy a podmínky, které tyto jednotlivé formáty musí splňovat.



Základní skupiny, do kterých lze datové formáty zařadit:

- Strojově čitelný formát
- Otevřený formát
- Otevřená data – koincidence strojově čitelného formátu a otevřeného formátu

Strojově čitelný formát - formát datového souboru s takovou strukturou, která umožňuje programovému vybavení snadno nalézt, rozpoznat a získat z tohoto datového souboru konkrétní informace, včetně jednotlivých údajů a jejich vnitřní struktury.

Otevřený formát - formát datového souboru, který není závislý na konkrétním technickém a programovém vybavení a je zpřístupněn veřejnosti bez jakéhokoli omezení, které by znemožňovalo využití informací obsažených v datovém souboru. Otevřenost formátu (oproti tzv. uzavřeným - proprietárním formátům), spočívá v tom, že jeho struktura je veřejně známa a její používání není nijak licenčně omezováno, což umožňuje volné vytváření programů ke zpracování takových formátů.

Otevřená data - informace zveřejňované způsobem umožňujícím dálkový přístup v otevřeném a strojově čitelném formátu, jejichž způsob ani účel následného využití není omezen a které jsou evidovány v národním katalogu otevřených dat.

Pro upřesnění a zajištění snadného využití publikovaných dat zákon také zavádí dva typy specifických informací:

- Otevřená formální norma
- Metadata

Otevřená formální norma - pravidlo, které bylo vydáno písemně a obsahuje specifikace požadavků na zajištění schopnosti různých programových vybavení vzájemně si poskytovat služby a efektivně spolupracovat – v podstatě se jedná o specifikace požadavků na zajištění interoperability softwaru. Vytvořené a publikované standardy pro otevřená data lze považovat za jednu z otevřených formálních norem a jako takovou i lze také aplikovat v některých ustanoveních zákona č.106/1999 Sb. (např. §4b).

Metadata - data popisující souvislosti, obsah, strukturu zaznamenaných informací a jejich správu v průběhu času. Jedná se o strukturovaná data o datech a jsou věcně svázaná s daty, ke kterým se vážou.

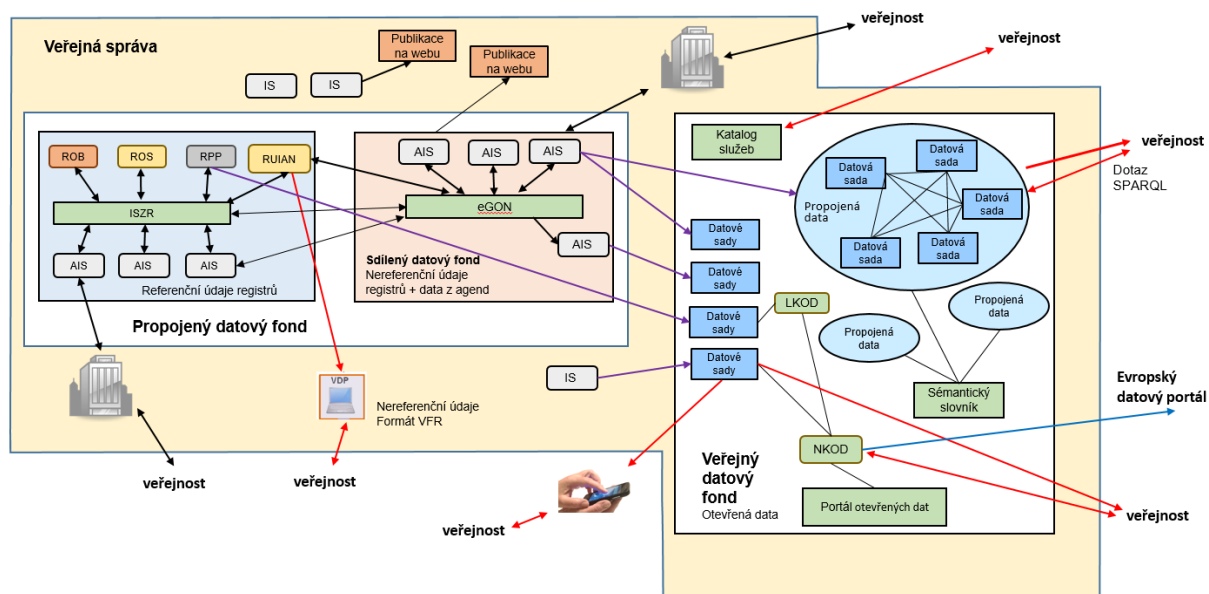
3.2 Druhý pilíř - architektura veřejného datového fondu VS

Veřejný datový fond v podstatě reprezentuje soubor veškerých existujících otevřených dat poskytovaných OVM, spolu s nástroji pro jejich správu a zajištění přístupů k požadovaným datovým sadám.

Veřejný datový fond VS je koncipován jako „paralelní virtuální prostor“ k propojenému datovému fondu VS. Jeho cílem je, aby v něm byla publikována data z propojeného datového fondu i dalších ISVS standardizovaným způsobem se zachováním vzájemné konzistence, kontextu a byla harmonizována i s ostatními publikovanými daty (zde se nabízí možnost doplnění propojení mezi daty i v těch případech, které stávající propojený datový fond zatím neřeší). Veřejný datový fond VS je tvořen publikovanými daty na principech otevřených dat, případně publikovaných formou propojených otevřených dat. Publikování formou propojených otevřených dat vyžaduje striktní dodržování určitých technologických a technických principů, pravidel a konvencí, které nejsou součástí této datové politiky. Budou upraveny v samostatném dokumentu Konvence propojených otevřených dat vydaných Ministerstvem vnitra ČR.

Posláním a základním cílem Veřejného datového fondu VS je zajistit a umožnit jednotlivcům i organizacím standardizovaný přístup k veřejně publikovaným datům VS, zajistit jejich kvalitu, věrohodnost, harmonizaci s jinými daty VS (zajištění konzistence, propojení, stejné sémantiky) a usnadnit vyhledání požadovaných informací i jejich samotné získání. Významnou roli sehrává také pro samotnou VS při standardizaci zveřejňování informací VS v podobě otevřených dat.

Principiální pohled na VS a roli Veřejného datového fondu VS:



Údaje spravované veřejnou správou lze zjednodušeně začlenit do čtyř skupin.

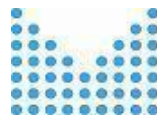
- První skupina (**Referenční údaje registrů**) - obsahuje referenční údaje reprezentovaná základními registry.
- Druhá skupina (**Sdílený datový fond**) - obsahuje nerefereční údaje o jednotlivých subjektech práv v agendových systémech a prostřednictvím univerzálního referenčního rozhraní, technicky implementovaného jako eGON Service Bus (eGSB), jsou tyto údaje publikované (sdílené) jiným agendám.
- Třetí skupina – zastřešuje údaje v lokálních informačních systémech OVM, případně v agendových systémech, které nejsou napojeny přes publikační konektor na eGSB a není umožněno jejich sdílení.

První a druhá skupina údajů spadá do **Propojeného datového fondu**.

- Čtvrtá skupina - údaje spravované veřejnou správou, které jsou zveřejňované OVM jako otevřená data ve znění Zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím. Tyto údaje spadají do **Veřejného datového fondu**.

Základní stavební kameny veřejného datového fondu VS:

- Datová sada - množina souvisejících dat, vztahujících se k jednomu věcnému tématu (datová sada zastřešuje všechny její distribuce).
- Propojená data - datové sady poskytované v takové podobě, kdy související údaje z různých datových sad stejného nebo různých poskytovatelů jsou propojeny formou významových odkazů reprezentovaných pomocí standardizovaných technických prostředků.
- NKOD – národní katalog otevřených dat - provozovaný a spravovaný Ministerstvem vnitra ČR, který je dostupný způsobem umožňujícím vzdálený přístup a obsahuje katalogizační záznamy



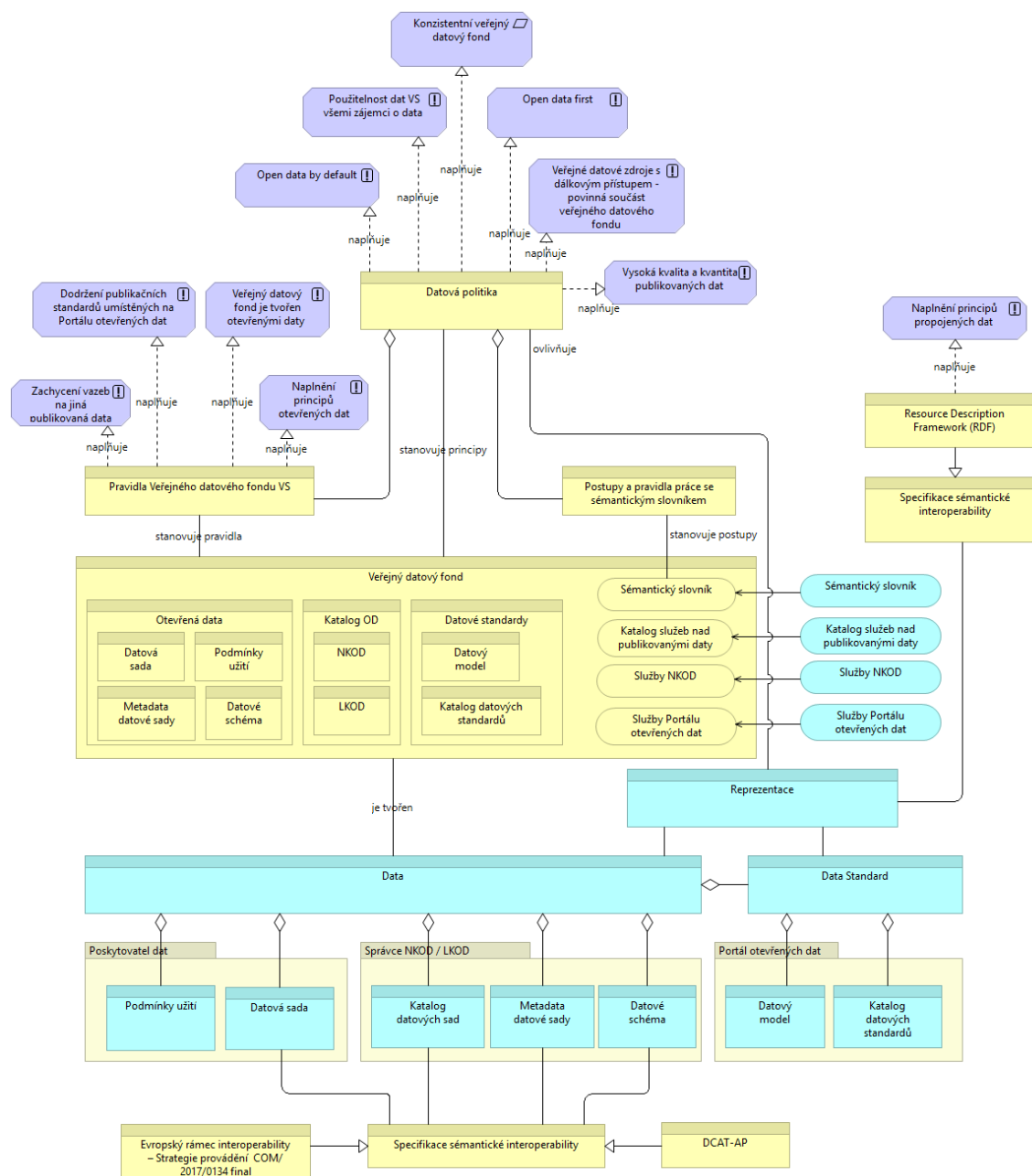
o datových sadách a jejich distribucích. Národní katalog je přístupný prostřednictvím Portálu veřejné správy a může obsahovat rovněž distribuce datových sad. Informace o publikovaných datových sadách jsou automaticky předávány Evropskému datovému portálu.

- LKOD – lokální katalog otevřených dat, který je volitelně implementován pro potřeby katalogizace otevřených dat konkrétního poskytovatele dat. NKOD pravidelně automaticky přebírá informace o zveřejněných datových sadách
- Sémantický slovník - slovník pojmů veřejné správy jako prostředek harmonizace sémantiky otevřených dat bude vytvářen na bázi výčtů údajů vedených k agendám v Registru práv a povinností dle § 51 odst. 5 písm. g), h) a i) zákona č. 111/2009 Sb. o základních registrech a bude je postupně rozpracovávat do podoby sdělitelných informačních modelů (ontologií), které budou propojeny na údaje vedené k agendám a též propojovány se slovníky a ontologiemi vznikajícími z iniciativy EU (např. ISA Core Vocabularies). Logická schémata otevřených dat popisujících jejich strojové (syntaktické) vyjádření na logické úrovni budou propojena na pojmy sémantického slovníku pojmů, čímž bude realizováno propojení sémantiky (významu) dat napříč jednotlivými ISVS. Díky propojení sémantického slovníku pojmů na údaje vedené k agendám a jejich propojení na legislativu bude též realizováno propojení sémantiky s legislativou. S využitím sémantického slovníku pojmů bude rozšířena funkcionality NKOD o zobrazování kvalitnější dokumentace sémantiky datových sad a širší možnosti vyhledávání souvisejících datových sad. Konzumenti otevřených dat budou využívat sémantický slovník pojmů pro integraci otevřených dat získaných od různých poskytovatelů. Detailnější informace k sémantickému slovníku pojmů a ke způsobu jeho tvorby a správy jsou popsány v samostatném dokumentu Koncepce sémantického slovníku pojmů vydaném Ministerstvem vnitra ČR.
- Portál otevřených dat – vstupní brána do světa otevřených dat VS přístupná na doméně adrese <https://data.gov.cz>. Obsahuje odkazy na NKOD, vzdělávací informace, publikační standardy, šablony, doporučené postupy, související dokumenty a informace o otevřených datech zveřejněných ve Standardech publikace a katalogizace otevřených dat
- Standardy publikace a katalogizace otevřených dat - Webový portál dostupný na adrese <https://opendata.gov.cz> popisující doporučenou praxi pro poskytování otevřených dat veřejnosti. Vysvětluje důležité pojmy a stupně otevřenosti dat, popisuje doporučený postup otevírání dat a technická doporučení k podobě otevřených dat, pomáhá úřadům identifikovat datové sady k otevření. Dále obsahuje předpřipravené vzorové publikační plány, datová schémata, metadata, návrhy ošetření licenčních podmínek, atd.
- Katalog služeb nad otevřenými daty – seznam všech služeb (aplikací) využívajících publikované datové sady s možnostmi vyhledávání dle využívaných datových sad, nebo na základě životních situací konzumenta dat.

Při návrhu architektury Veřejného datového fondu VS byla využita šablona „Open Data Solution Architecture Template (SAT) – v1.0.0“, která vychází z modelu architektury „EIRA v1.1.0“ (EIRA - European Interoperability Reference Architecture) a věnuje se využití otevřených dat při řešení interoperability v EU. Výchozí šablona byla doplněna o prvky a požadavky vycházející z obecného použití otevřených dat a ze specifik ČR.

Virtuální prostor veřejného datového fondu VS je realizován internetovým prostředím, weby poskytovatelů (organizace, instituce, ...) a výpočetní kapacitou provozovatele národního katalogu otevřených dat.

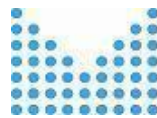
Sémantický pohled na architekturu Veřejného datového fondu VS:



Sémantický pohled na Veřejný datový fond VS je vhodný pro zachycení virtuality a heterogenity celého „systému“. Veřejný datový fond VS je různorodým souborem informací, dat, nástrojů a služeb, který je spravován pravidly a postupy obsaženými v Datové politice. Pravidla a postupy vychází z principů otevřených dat a jejich cílem je zajištění konzistentního veřejného datového fondu, jako paralely k internímu propojenému datovému fondu VS. Různorodost prvků veřejného datového fondu VS je zachycena objekty aplikační vrstvy (modrá barva), které reprezentují různé datové objekty různých datových typů umístěných v různých lokalitách spolu s aplikačními službami různých aplikací v různých lokalitách.

Služby Veřejného datového fondu VS:

- Služby Národního katalogu otevřených dat



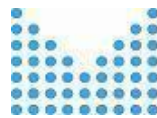
- Uložení metadat v NKOD a kontrola dodržení standardů – zakatalogizování publikovaných dat do národního katalogu otevřených dat a ověření kvality a dodržení standardů publikovaných dat.
- Vyhledání v NKOD a získání otevřených dat – zajištění vyhledání požadované sady v národním katalogu otevřených dat, poskytnutí souvisejících metadat datové sady, zpřístupnění podmínek jejího užití a poskytnutí odkazu na umístění požadované datové sady, případně přímo poskytnutí datové sady.
- Synchronizace NKOD s LKOD - „harvestování“ lokálního katalogu otevřených dat do Národního katalogu otevřených dat.
- Synchronizace NKOD s EDP - zpřístupnění obsahu NKOD dle standardu DCAT-AP prostřednictvím SPARQL endpoint rozhraní za účelem „harvestování“ obsahu NKOD Evropským datovým portálem (EDP).
- Služby sémantického slovníku
 - Správa glosářů – zakládání nových pojmů do glosáře a jejich propojování mezi doménovými glosáři.
 - Správa ontologií – zakládání nových pojmů, jejich editace a propojování mezi doménovými ontologiemi a napojení na údaje vedené k agendám v RPP a na EU ISA Core Vocabularies.
 - Popis datové sady s pomocí pojmů obsažených v glosáři.
 - Propojení logického schématu datové sady s pojmy sémantického slovníku.
- Služby katalogu služeb nad publikovanými daty
 - Vyhledání požadované služby nad vybranými otevřenými daty.
 - Řešení životních situací
- Služby Portálu otevřených dat
 - Vyhledání otevřených dat v NKOD
 - Rozhraní pro přístup k NKOD
 - Poskytnutí standardů a předpřipravených publikačních vzorů
 - Průvodce procesem publikace otevřených dat
 - Vzdělávání, vzdělávací podklady, dokumenty

3.3 Třetí pilíř - začlenění publikace otevřených dat veřejné správy do informační architektury VS ČR

Klíčovým koncepčním dokumentem pro rozvoj veřejné správy ČR a prosazení prostředků eGovernmentu je dokument „Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014 – 2020.“ Z pohledu otevřených dat je významný strategický cíl 3 „Zvýšení dostupnosti a transparentnosti veřejné správy prostřednictvím nástrojů eGovernmentu“ se specifickým cílem 3.1 – „Dobudování funkčního rámce eGovernmentu“.

Specifický cíl 3.1 definuje následující opatření a aktivity:

- dobudování architektury eGovernmentu,



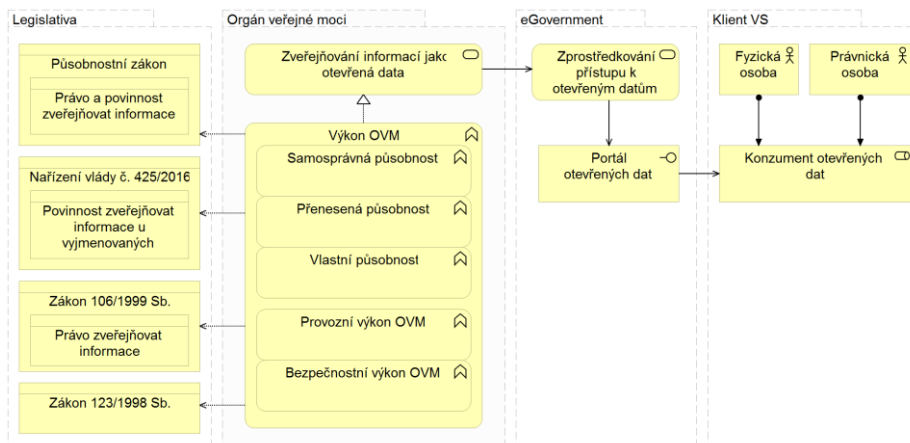
- koncepční zajištění fungování eGovernmentu a realizace projektů ICT,
- tvorba koncepčně-strategického materiálu – Strategie řízení investic do ICT,
- prosazování principu Open data,
- **rozšíření, propojení a konsolidace datového fondu veřejné správy a jeho efektivní a bezpečné využívání dle jednotlivých agend i na principu "Open data",**
- dobudování informačních a komunikačních systémů veřejné správy a realizace bezpečnostních opatření podle zákona o kybernetické bezpečnosti,
- podpora vzniku a vybavení orgánů veřejné moci pro ochranu infrastruktury ICT,
- novelizace relevantní legislativy vztahující se k eGovernmentu.

Na „Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014 – 2020“ navazuje „Strategie rozvoje ICT služeb veřejné správy a její opatření na zefektivnění ICT služeb“. Ve svém strategickém cíli 3.5 „Od izolovaných dat k propojeným a otevřeným datům veřejné správy a ke kvalifikovaným rozhodnutím vedoucím k vyšší efektivitě služeb VS“, strategie potvrzuje v konkrétním opatření O18 „Prosadit publikování rozhodnutí, dokumentů a dat veřejné správy formou otevřených dat“ jasně deklarovaný posun k otevřeným datům.

K naplnění cílů uvedených ve strategiích je nezbytné, aby se otevřená data staly i nedílnou součástí Informační koncepce ČR, což vyžaduje:

1. **Legislativní zajištění možnosti publikování dat veřejné správy formou otevřených dat** – v současnosti jsou již legislativní podmínky naplněny v dostatečné míře.
2. **Zajištění vzájemné sémantické harmonie Veřejného datového fondu a sémantické harmonie s datovým fondem VS** - k tomu je určen sémantický slovník pojmů s nástroji pro jeho správu, jako součást Veřejného datového fondu VS. Pojmy sémantického slovníku pojmů budou používány pro postupné propojování sémantiky (významu) otevřených dat navzájem a s legislativou a budou prostředkem usnadňujícím zajišťování syntaktické a sémantické interoperability otevřených dat, což povede:
 - ke snazší dohledatelnosti otevřených dat na základě souvislostí,
 - zlepšení jejich opakovatelné použitelnosti v alternativních službách,
 - jejich snazšímu propojování.
3. **Propojení datového fondu VS (Propojený datový fond a data z ISVS, která nejsou součástí Propojeného datového fondu) s Veřejným datovým fondem** – k zajištění propojení slouží Datová politika otevřených dat VS, principy a požadavky kladené na budování informatiky VS ČR zakomponované v Informační koncepci VS ČR a nově definovaný proces „Zveřejňování informací jako otevřená data“. Uplatnění principů a požadavků v praxi při budování informatiky VS ČR znamená, že každý informační systém VS musí být vybaven nástroji umožňujícími publikaci otevřených dat.

3.3.1 Zakomponovaný proces „Zveřejňování informací jako otevřená data“ do informační koncepce



Konzument otevřených dat (fyzická nebo právnická osoba), prostřednictvím rozhraní Portálu otevřených dat vznáší svůj požadavek na otevřená data. Služba portálu „Zprostředkování přístupu k otevřeným datům“ vyhledá v NKOD dle zadaných požadavků o jakou datovou sadu se jedná a následně konzumentovi otevřených dat poskytne veškeré informace o datové sadě včetně odkazu pro její stažení.

Orgány veřejné moci zveřejňují informace spravované v jejich vedených agendách prostřednictvím procesu „Zveřejňování informací jako otevřená data“, publikované datové sady spravují ve svých datových úložištích a informace o datových sadách publikují v Národním katalogu otevřených dat. Možnosti zveřejňování informací jednotlivými OVM jsou vymezeny příslušnými zákony a právními předpisy.

3.3.2 Principy a požadavky zakomponované do Informační koncepce ČR

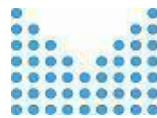
Dále jsou uvedeny citace zakomponovaných nových principů a požadavků z dokumentu „Informační koncepce České republiky, alias Pravidla informatizace veřejné správy ČR“.

Architektonické principy eGovernmentu (kapitola 2.3.3)

- *“Otevřená data jako standard (Open Data by default) - Orgány veřejné moci by měly s výjimkou výhradně provozních údajů poskytovat všechna data vedená v ISVS, která mohou v souladu se zvláštními předpisy poskytovat, v podobě otevřených dat. Pokud je překážkou pro poskytování dat tímto způsobem ochrana osobních údajů, orgány veřejné moci by měly poskytovat souhrnná anonymizovaná data vytvořená agregací původních dat.“*

Principy informatizace VS ČR (kapitola 2.4.3)

- *“Princip 8: Poskytovat otevřená data – tj. vytvářet taková řešení umožňující v pravidelných intervalech exportovat data vedená v ISVS nebo jejich anonymizovaný souhrn (vytvořený např. agregací v minimálním nutném rozsahu) do strojově čitelné podoby a v otevřeném formátu, zpřístupnit je ke stažení veřejnosti a katalogizovat je v NKOD.“*



Architektonické požadavky (kapitola 2.5)

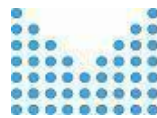
- *“Klient VS má k dispozici data vedená ve všech ISVS poskytovaná v souladu s legislativou jednotlivými OVM v podobě otevřených dat a potřebná otevřená data nachází pomocí NKOD.”*

Pravidla pro systémy poskytující otevřená data (kapitola 3. 2. 11)

- *“Pro zajištění publikace otevřených dat z ISVS je třeba:*
 - *Zajistit možnost pravidelného opakovatelného získávání (exportu) kompletních dat z ISVS v podobě jednoho či několika datových souborů ve strojově čitelném a otevřeném formátu.*
 - *V případě výskytu chráněných osobních údajů data již při exportu do datových souborů agregovat tak, aby datové soubory neobsahovaly osobní údaje a přitom byla v maximální možné míře zachována původní informační hodnota dat.*
 - *Zajistit publikaci datových souborů na webu organizace nebo v jejím lokálním katalogu otevřených dat.*
 - *Opatřit je lidsky čitelnou dokumentací a strojově čitelným schématem propojeným na sémantický slovník pojmů.*
 - *Opatřit je otevřenými podmínkami užití.*
 - *Zaregistrovat je v Národním katalogu otevřených dat (NKOD).”*

Standard návrhu a vývoje elektronických služeb veřejné správy (kapitola 3.9)

- *Zajistit přístup k datům*
 - *Zajistěte, že máte vždy za jakýchkoliv okolností přístup k aktuálním a úplným datům ISVS, prostřednictvím kterého je služba poskytována, a to ve strojově čitelné podobě a v otevřeném formátu a tak, že s nimi můžete volně nakládat v rámci vašich kompetencí nezávisle na službě a ISVS, jehož je součástí.*
- *Dokumentovat a sémanticky harmonizovat data*
 - *Zajistěte dokumentaci dat v ISVS, prostřednictvím kterého je služba poskytována. Zajistěte, že data jsou modelována pomocí konceptuálního modelu a tento konceptuální model je harmonizován se sémantickým slovníkem pojmů, tj. prvky konceptuálního schématu jsou mapovány na sémantický slovník pojmů. V případě potřeby sémantický slovník pojmů rozšiřujte dle pravidel správy sémantického slovníku pojmů.*
- *Zajistit poskytnutí dat v otevřené podobě*
 - *Zajistěte poskytování aktuálních a úplných dat z ISVS, prostřednictvím kterého je služba poskytována, v podobě otevřených dat. V případě dat, jejichž zveřejnění je v rozporu s ochranou osobních údajů poskytněte souhrnná anonymizovaná data vytvořená vhodnou transformací a úpravou dat, např. agregací původních dat. Agregaci vždy provádějte v nejnutnějším rozsahu tak, aby byla maximálně zachována původní informační hodnota dat. Zajistěte katalogizaci vašich otevřených dat v NKOD, nejlépe prostřednictvím vašeho lokálního katalogu otevřených dat. K otevřeným datům vždy poskytněte i dokumentaci, logické datové schéma ve strojově čitelném a otevřeném formátu a propojení prvků logického datového schématu na sémantický slovník pojmů. Též k otevřeným datům vždy poskytněte takové podmínky užití, které neomezuji žádné možné legální použití.*



Pravidla aplikační architektury IS VS úřadu (kapitola 3.2)

- *Pravidla pro systémy poskytující otevřená data (kapitola 3. 2. 11)*
 - *Zajistit možnost pravidelného opakovatelného získávání (exportu) kompletních dat z ISVS v podobě jednoho či několika datových souborů ve strojově čitelném a otevřeném formátu;*
 - *V případě výskytu osobních údajů, které není možné na základě výslovného zákonného zmocnění bez dalšího zveřejnit, data již při exportu do datových souborů agregovat tak, aby datové soubory neobsahovaly osobní údaje a přitom byla v maximální možné míře zachována původní informační hodnota dat;*
 - *Zajistit publikaci datových souborů na webu organizace nebo v jejím lokálním katalogu otevřených dat;*
 - *Opatřit je lidsky čitelnou dokumentací a strojově čitelným schématem propojeným na sémantický slovník pojmů;*
 - *Opatřit je otevřenými podmínkami užití;*
 - *Zaregistrovat je v Národním katalogu otevřených dat (NKOD).“*

4 Slovník použitých pojmů

CSV - (Comma-separated values), je jednoduchý souborový formát určený pro výměnu tabulkových dat, ve kterém jsou hodnoty oddělené čárkami.

Distribuce datové sady - datový zdroj v podobě elektronického datového souboru, který zpřístupňuje obsah datové sady.

eGovernment - správa věcí veřejných za využití moderních elektronických nástrojů, s cílem zajištění, aby veřejná správa k občanům byla přátelštější, dostupnější, efektivnější, rychlejší a levnější.

eGON (eGON Service bus, eGSB) - univerzální rozhraní, které umožňuje jednotlivým agendovým informačním systémům využívat nereferenční údaje vedené o jednotlivých subjektech práv v jiných agendových systémech. Každá agenda má dle zákona 365/2000 Sb. povinnost vydávat ze svých systémů výstupy pro další užití, což může učinit tím, že bude publikovat svoje údaje jiným agendám prostřednictvím univerzálního referenčního rozhraní, technicky implementovaného jako eGSB.

Fyzická osoba – konkrétní zájemce o otevřená data z řad občanů ČR.

Glosář – seznam definic jednotlivých pojmů vyskytujících se v datových sadách.

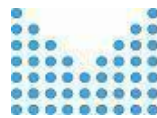
HTML - HyperText Markup Language (zkratka HTML) název značkovacího jazyka používaného pro tvorbu webových stránek, které jsou propojeny hypertextovými odkazy.

ISVS - informační systém veřejné správy, který slouží pro výkon veřejné správy.

Konvence propojených otevřených dat – dokument, vydaný Ministerstvem vnitra ČR, upravující technologické a technické principy, pravidla a konvence nutné k zajištění publikování informací VS formou propojených otevřených dat.

Konzument otevřených dat – obecně pojmenovaný jakýkoliv zájemce o otevřená data a o přístup k informacím VS ČR.

Metadata - Data popisující souvislosti, obsah a strukturu zaznamenaných informací a jejich správu v průběhu času. (zákon 106/1999 Sb., § 4c).



Nařízení vlády č. 425/2016 - vláda tímto nařízením, na základě § 21 odst. 3 a § 4b odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, stanovuje seznam informací povinně zveřejňovaných jako otevřená data. Výčet zveřejňovaných informací je obsažen v příloze nařízení.

NKOD – Národní katalog otevřených dat.

Ontologie – formalizovaný popis problematiky dat veřejné správy, jedná se o formální a deklarativní reprezentaci, která obsahuje glosář (definici pojmů) a tezaurus (definici vztahů mezi jednotlivými pojmy). Ontologie je slovníkem, který slouží k uchování a předávání znalosti souvisejících s publikovanými daty veřejné správy.

Otevřená data - informace zveřejňované způsobem umožňujícím dálkový přístup v otevřeném a strojově čitelném formátu, jejichž způsob ani účel následného využití není omezen. (zákon 106/1999 Sb., § 4c).

OVM – orgán veřejné moci, dle Zákona č. 111/2009 Sb. „Zákon o základních registrech“, § 2 písm. c), se orgánem veřejné moci rozumí státní orgán, územní samosprávný celek a fyzická nebo právnická osoba, byla-li jí svěřena působnost v oblasti veřejné správy. Seznam OVM:

- Krajské úřady
- Ministerstva
- Obce I. typu
- Obce II. typu
- Obce III. typu
- Statutární města (Magistráty) a jejich obvody
- Orgány státní správy
- Právnické osoby zřízené ze zákona
- Právnické osoby s povýšenou datovou schránkou na OVM
- Podnikající fyzické osoby s povýšenou datovou schránkou na OVM
- Fyzické osoby s povýšenou datovou schránkou na OVM
- Ostatní orgány veřejné moci

Portál veřejné správy – v souladu s § 2 písm. q) zákona č. 365/2000 Sb. se jedná o informační systém vytvořený a provozovaný se záměrem usnadnit veřejnosti dálkový přístup k informacím z veřejné správy, které jsou pro ni potřebné, a dále umožnit komunikaci veřejnosti s veřejnou správou.

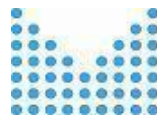
Právnická osoba - konkrétní zájemce o otevřená data z řad právnických osob.

Propojená data – datové sady poskytované v takové podobě, kdy související údaje z různých datových sad stejného nebo různých poskytovatelů jsou propojeny formou významových odkazů reprezentovaných pomocí standardizovaných technických prostředků.

Propojený datový fond – funkční celek obsahující systémy, komponenty a služby na centrální úrovni eGovernmentu, které je tvořeny základními registry, kompozitními službami, službami eGSB a zprostředkovanými službami jednotlivých datových zdrojů a agentových systémů. Jedná se o zcela odlišný pojem od pojmu „propojená data“ a není možné tyto dva pojmy zaměňovat či dávat do jakékoliv souvislosti!

Publikace informací – zveřejňování informací v digitální podobě v síti WWW.

Publikační plán - Seznam datových sad plánovaných k publikaci v podobě otevřených dat. Stanovuje, jaké datové sady Poskytovatele dat budou publikovány, jaký bude harmonogram



otevírání, a pro každou datovou sadu určuje podmínky užití datové sady. Publikční plán je aktualizován v roční periodě.

Působnostní zákon – zastřešuje zákony a další právní předpisy upravující a stanovující kompetence orgánů veřejné moci. Jednotlivé zákony a právní předpisy také vymezují práva a povinnosti související se zveřejňováním informací.

RDF - standardizovaný formát, který umožňuje vyjadřovat popisné informace o WWW zdrojích, zdrojem, který může být popsán pomocí RDF, může být jakýkoliv zdroj, který lze jednoznačně identifikovat pomocí URI (Uniform Resource Identifier). RDF je hlavní komponentou sémantického webu.

Rozhraní SPARQL endpoint - je API pro dotazování nad katalogizačními záznamy v NKOD pomocí jazyka SPARQL. Toto rozhraní využívá mimo jiné Evropský datový portál pro import katalogizačních záznamů.

VDF – veřejný datový fond VS.

VS - veřejná správa.

Výkon orgánů veřejné moci (OVM) – kompetence a činnosti orgánů veřejné moci, které jsou upraveny řadou zákonů a dalších právních předpisů.

XML - značkovací jazyk (markup languages), části dokumentu se označují pomocí značek, což umožňuje definovat přesnou strukturu každého XML dokumentu podle aktuální potřeby.

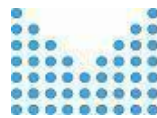
XLSX - přípona souborů specifikace Office Open XML vytvořených v aplikaci Microsoft Excel.

Zákon č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím – zákon upravuje obecná pravidla pro poskytování informací a upravuje podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím. Zákon záměrně neuvádí žádný výčet nebo definice pojmu informace, aby mohl dopadat (až na pár výslovně zmíněných výjimek) na všechny ostatní případy týkající se činnosti veřejné správy. Definuje a zavádí základní pojmy: otevřená data, strojově čitelný formát, otevřený formát, metadata, Národní katalog otevřených dat (NKOD).

Zákon 123/1998 Sb. o právu na informace o životním prostředí – zákonná úprava práva na informace o životním prostředí, které je zaručeno čl. 35 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Zákon rámcově vymezuje okruh informací, které jsou povinné subjekty povinny sdělovat o životním prostředí.

Zprostředkování přístupu k otevřeným datům – služba poskytovaná Portálem otevřených dat. Obsahem služby je vyhledání požadované datové sady v NKOD, poskytnutí souvisejících metadat, poskytnutí popisu datového schématu, odkazu na podmínky užití a odkazu ke stažení samotné datové sady.

Zveřejňování informací jako otevřená data – proces publikace informací ze spravovaných agend ve formátu otevřených dat zajišťovaný jednotlivými OVM. Náplní procesu je publikace datových sad a jejich katalogizace (případně aktualizace katalogizačních záznamů) v NKOD.



5 Použité zdroje

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím,

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=47807&nr=106~2F1999&rpp=15>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:02003L0098-20130717>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:02003L0098-20130717>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/37/EU ze dne 26. června 2013, kterou se mění směrnice 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0037&from=CS>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0037&from=CS>

Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014 – 2020,

<http://www.mvcr.cz/soubor/strategicky-ramec-rozvoje-verejne-spravy-v-cr-pro-obdobi-2014-2020.aspx>

Strategie rozvoje ICT služeb veřejné správy a její opatření na zefektivnění ITC služeb,

<http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-rozvoje-ict-sluzeb-verejne-spravy-pdf.aspx>

Informační koncepce České republiky, alias Pravidla informatizace veřejné správy ČR,

G8 Open Data Charter,

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/207772/Open_Data_Charter.pdf

Open Data Solution Architecture Template (SAT) – v1.0.0 Beta,

https://joinup.ec.europa.eu/asset/eia/asset_release/open-data-sat-v101-beta